

Procitnutí slečny

Primové

Natalia Sanmartin
Fenollera

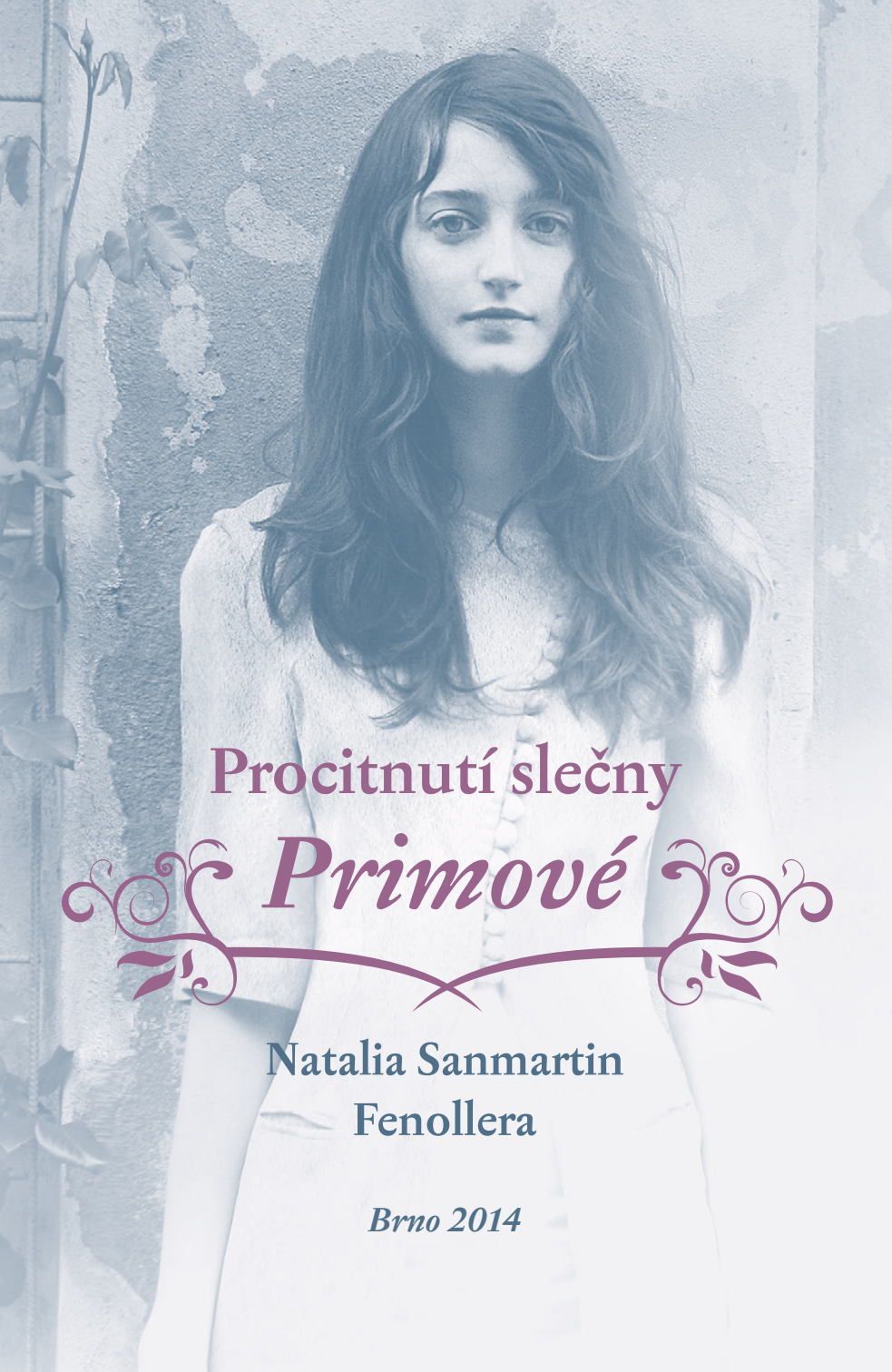
Host

Natalia Sanmartin

Fenollera

Procitnutí slečny Primové

Procitnutí slečny

Primové

Natalia Sanmartin
Fenollera

Brno 2014

El despertar de la señorita Prim
Natalia Sanmartin Fenollera

Copyright © Natalia Sanmartin Fenollera, 2012

Translation rights arranged by DOS PASSOS

Agencia Literaria y Comunicación, s. l.

All rights reserved

Translation © Dora Poláková a Jana Novotná, 2014

Cover picture © Veronika Nehasilová

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2014
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-398-3 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-399-0 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-400-3 (Formát MobiPocket)

*Mým rodičům Miguelovi a Cuce
s láskou, vděčností a obdivem*

*Myslí si, že litují minulosti,
ve skutečnosti však touží po budoucnosti.*

John Henry Newman

Příchod

Nikdo v celém San Ireneu de Arnois nenechal příchod slečny Primové bez komentáře. To odpoledne, kdy ji zahlédli kráčet obcí, byla jen další uchazečkou cestou na pohovor, ale lidé se tu vzájemně znali dost na to, aby věděli, že volné místo nebude mít dlouhého trvání. Mnozí si ještě pamatovali, co se před lety přihodilo při hledání učitelky do základní školy. Tenkrát dorazilo dokonce osm kandidátek, ale jen třem z nich umožnili ukázat, co v nich je. Nebylo to dáno nezájmem o vzdělání — v San Ireneu de Arnois byla úroveň vzdělání výtečná —, nýbrž přesvědčením, že širší výběr ve skutečnosti neznamená větší pravděpodobnost zvolit správně. Majitelka papírnictví, žena schopná zasvětit celé odpoledne dekorování jediného archu papíru, bez váhání označila možnost, že by se výběru učitelky věnovalo více času než jedno dopoledne, za výstřednost. Všichni s ní souhlasili. V místní komunitě utvářely své děti po intelektuální stránce samy rodiny, každá podle svého postavení, ctižádosti a možností. Školu tu považovali za jakýsi pomocný prvek — nežádoucí, avšak nezbytný —, o nějž se většina rodičů pouze opírala. Většina, ale ne všichni. Proč by tedy této záležitosti měli věnovat tolik času?

V očích návštěvníků vypadala obec San Ireneo de Arnois jako místo pevně zakotvené v minulosti. Prastaré domy z kamene, obklopené zahradami s bujícími růžemi, se pyšně

tyčily podél hrstky ulic ústících na rušné náměstí. Tomu vládly malé lokály a obchůdky, v nichž se nakupovalo a prodávalo v rytmu zdravě tlukoucího srdce. Po okolí obce byly rozesety malé statky a dílny, které zásobovaly místní krámký. Bylo to nevelké společenství. Tvořila jej skupina pracovitých rolníků, řemeslníků, obchodníků a odborníků, úzký okruh vzdělců žijících v ústraní a skromná mnišská komunita v opatství svatého Irene. Jejich navzájem provázané životy vytvářely celý vesmír. Byly soukolím pohánějícím společenství malých vlastníků, hrdých na to, že jsou díky obchodu, řemeslné výrobě, službám a sousedské vzájemnosti soběstační. Asi měli pravdu ti, co tvrdili, že to tam vypadá jako na místě, které uvízlo v minulosti. A přitom ještě před pár lety by nikoho ani nenapadlo, že jednou tu přichozí bude vítat čilý, prosperující trh, jako tomu bylo nyní.

K čemuže to vlastně v mezidobí došlo? Kdyby se slečna Primová cestou do nového zaměstnání zeptala majitelky papírnictví, dozvěděla by se, že záhadný blahobyť je výsledkem houževnatosti jednoho mladého muže a moudrosti jednoho starého mnicha. Jelikož si však rychle krácející slečna Primová půvabného obchůdku nevšimla, majitelka jí ani nemohla s pýchou prozradit, že San Ireneo de Arnois je ve skutečnosti vzkvétající kolonií lidí, kteří v touze po prostém venkovském životě opustili moderní svět.

I.

Muž z křesla

1.

Slečna Primová prošla zrezivělou zahradní brankou právě ve chvíli, kdy se malý Septimus protahoval po odpoledním spánku, dvě jedenáctileté nožky strčil do bačkor pro čtrnáctiletého a přistoupil k oknu svého pokoje. Hoch na ni zvědavě hleděl. Na první pohled nevypadala nervózně, dokonce ani ustrašeně. Nebylo na ní ani nic hrozivého jako v případě jejího předchůdce, který se tvářil, jako by přesně věděl, o jakou knihu požádá ten, kdo se vůbec odváží nějakou chtít.

„Možná se nám bude líbit,“ pomyslel si chlapec v duchu a oběma rukama si protřel oči. Pak odstoupil od okna, rychle si zapnul kabátek a seběhl po schodech, aby jí otevřel.

Slečna Primová, právě míjející záhony modrých hortenzií, vstoupila do nového dne přesvědčená, že nastala chvíle, na kterou čekala celý život. O podobné příležitosti snila léta. Vykreslovala si ji, představovala a promýšlela do nejmenších podrobností. Nicméně to ráno, kdy procházela zahradou, si Prudencie Primová musela přiznat, že její srdce netluče rychleji a že ani to nejmenší pohnutí nenaznačuje, že onen velký den právě nastal.

Budou si ji zvědavě prohlížet, to věděla. Lidé se na ni právě tak obvykle dívají, toho si byla dobře vědoma. A věděla také, že se v ničem nepodobá těm, kteří ji takto nikoliv právě přátelsky zkoumají. Ne každý si dokáže připustit, že se stal obětí osudového historického omylu, opakovala si hrdě pro

sebe. Ne všichni žijí tak jako ona s trvalým pocitem, že se narodili v nesprávný čas na nesprávném místě. A ještě méně je těch, kteří si stejně jako ona uvědomují, že to vypadá, jako by se vše obdivuhodné, nádherné a vznešené beze stopy vytrácelo. Svět, stěžovala si Prudencie Primová, ztratil veškerý cit pro harmonii, rovnováhu a krásu. Ovšem ne všichni tu pravdu vidí, ne všichni cítí v nitru nezlomné odhodlání tomu vzdorovat.

A bylo to právě toto přesvědčení, které vedlo slečnu Primovou tři dny předtím, než procházela cestičkou mezi hortenziemi, aby odpověděla na krátký inzerát v novinách:

Hledá se ženská duše naprosto nepodrobená světem. Schopná vykonávat práci knihovnice pro kavalíra a jeho knihy a žít se psy a s dětmi. Lépe bez jiných pracovních zkušeností. Žádáme, aby se nehlásily uchazečky s absolvovaným vysokoškolským či postgraduálním studiem.

Uvedenému profilu odpovídala slečna Primová jen zčásti. Svět si ji nepodrobil, to bylo zřejmé. Stejně nezpochybnitelná byla její schopnost pracovat jako knihovnice pro kavalíra a jeho knihy. Postrádala však zkušenosti v zacházení s dětmi a se psy, a tím spíše v soužití s nimi. Ale měla-li být upřímná, největší starost jí dělal zákaz pro „uchazečky s absolvovaným vysokoškolským a postgraduálním studiem“, jemuž nevyhovovala.

Slečna Primová považovala samu sebe za ženu s hromadou titulů. Vystudovala mezinárodní vztahy, politologii, antropologii, byla doktorkou v oboru sociologie, odbornicí na knihovnictví a středověké ruské umění. Lidé, kteří ji znali, četli její neuvěřitelný životopis s údivem, tím spíše, že pracovala jako obyčejná úřednice bez viditelných ambicí.

Jim podobní nechápou, říkávala si s nelibostí, nechápou ideu *znamenityti*. Jak by také mohli ve světě, kde už nic neznamená to, co by znamenat mělo?

„Vy jste jeho nová knihovnice?“

Uchazečka překvapeně sklonila hlavu. Pod stříškou, která chránila zřejmě hlavní vchod do domu, se střetla s pohledem hocha se světlými vlasy a zakaboněným výrazem.

„Tak jste, nebo ne?“ naléhal chlapec.

„Myslím, že je ještě brzy na to, abych si tak říkala,“ odpovíděla slečna Primová. „Přišla jsem na inzerát tvého otce.“

„Není to žádný otec,“ řeklo dítě pouze, otočilo se a spěchalo dovnitř.

Slečna Primová hleděla zmateně na práh domu. Byla si naprosto jistá, že se inzerát výslovně zmiňoval o kavalírovi s dětmi. Kavalíři samozřejmě nemusejí mít děti, několik takových už za svůj život poznala, jenže když v jedné větě stojí zároveň slova *kavalír* a *děti*, co jiného by si člověk měl představovat?

V ten okamžik zvedla oči a poprvé se na dům zadívala. Zahradou prošla tak zadumaná, že si jej zatím příliš nevšíkala. Byla to stará budova s vybledlou červenou fasádou, s mnoha běžnými a několika velkými francouzskými okny vedoucími do zahrady. Těžkopádná oprýskaná stavba se zdmi zbrázděnými štěrbinami a prasklinami pokrytá pnoucími růžemi, které snad nikdy nepoznaly zahradníkovu ruku. Přední vchod, tvořený čtyřmi starobylými sloupy, z nichž visela obrovská vistárie, byl velkolepý, avšak zdevastovaný.

„V zimě tam musí být mrazivo,“ zašeptala.

Podívala se na hodinky; bylo již pozdní odpoledne. Všechna okna byla otevřená dokořán a čerstvý zářijový vítr rozmarně povlával záclonami, bílými a jemnými jako závoj. Připomíná loď, pomyslela si, starou loď uvízlou na mělčině.

Lehkým krokem přistoupila k nejbližšímu z francouzských oken, aby našla nějakého plnoletého hostitele.

V okamžiku, kdy slečna Primová stanula u okna, zahlédla rozlehlou, neuspořádanou místnost plnou knih a dětí. Knih bylo víc než dětí, mnohem víc, ale z nějakého důvodu se zdálo, že síly jsou vyrovnané. Uchazečka napočítala třicet paží, třicet nohou a patnáct hlav. Jejich majitelé byli roztroušeni po koberci, polehávali na starých pohovkách, choulili se v popraskaných kožených lenoškách. Dále si všimla dvou obrovitých psů rozvalených po stranách křesla stojícího čelem ke krbu, zády k oknu. Chlapec, který ji uvítal u vchodu, ležel na koberci a svědomitě se skláněl nad sešitem. Ostatní tu a tam zvedli hlavu, aby odpověděli hlasu, který jako by vycházel přímo z křesla u krbu.

„Tak se do toho dáme,“ prohlásil muž v křesle.

„Dáš nám nějakou náповědu?“ zeptalo se jedno z dětí. Mužský hlas místo odpovědi zarecitoval:

*Ultima Cumaei venit iam carminis aetas;
magnus ab integro saeculorum nascitur ordo:
iam redit et Virgo, redeunt Saturnia regna
iam nova progenies caelo demittitur alto.*

„Takže?“ zeptal se, když skončil.

Děti mlčely.

„Mohl by to být Horácius?“ zeptalo se jedno z nich nasměle.

„Mohl by to být Horácius,“ odpověděl muž, „ale není. Zkuste to znovu. Kdo si to troufne přeložit?“

Uchazečka o místo knihovnice, která scénu pozorovala příkrčená za tlustými závěsy lemujícími okno z obou stran,